

Příznaky leukemie nezná 90 % lidí, ukazuje průzkum. Jednoduché vyšetření krve urychluje přístup ke správné léčbě

16.4.2025 - | PROTEXT

Průzkum zkušeností s leukemií provedený mezinárodní charitativní organizací Picker, jehož zadavateli jsou mezinárodní sítě ALAN, CMLAN a CLLAN, analyzoval data od více než 2900 pacientů a pečujících ze 69 zemí včetně ČR. Výsledky ukázaly kromě nízké informovanosti o příznacích leukemie také časté odkládání konzultace s lékařem v případech rozvíjejících se příznaků.

„Účelem průzkumu bylo poskytnout porozumění a vhled do zkušeností pacienta a pečujícího. Výsledky poukazují na prostor pro lepší edukaci populace. Větší přehled veřejnosti přispívá k tomu, že se více pacientů dostane včas ke správné diagnóze – a tím i co nejdříve k efektivní léčbě,“ komentuje zjištění průzkumu Jana Pelouchová, předsedkyně spolku **DIAGNÓZA LEUKEMIE, z.s.**

90 % pacientů netušilo, že jejich příznaky mohou souviset s leukemií

Ačkoli 90 % pacientů vědělo, že leukemie je druh zhoubného onemocnění, drtivá většina – rovněž 90 %, před diagnózou vůbec netušila, že jejich zdravotní problémy mohou být příznaky této nemoci. Podobně 85 % pečujících nerozpoznalo první varovné signály u svých blízkých. Tento alarmující nedostatek informovanosti může vést k pozdnímu vyhledání lékařské pomoci a tím i k opožděné diagnostice.

„Akutní leukemie se obvykle projeví náhle a velmi vážně. Mezi typické příznaky patří silná únava a bledost, časté a nekontrolovatelné krvácení, horečky a těžké infekce kvůli oslabené imunitě,“ vysvětluje prof. MUDr. Michael Doubek, Ph.D., přední český lékař a vědec v oboru hematologické onkologie z Interní hematologické a onkologické kliniky LF MU a FN Brno. Může dojít i k otokům orgánů, zvětšení uzlin nebo poruchám prokrvení, které mohou způsobit dušnost či problémy s vědomím. *„Bez rychlé léčby jde o život ohrožující stav, proto by při popsanych příznacích měl pacient neprodleně vyhledat lékařskou pomoc,“* dodává odborník.

Chronické leukemie se však často řadu let neprojevují. Když se pak začnou hlásit příznaky, ty mohou být velmi nespecifické. *„Jde například o dlouhodobou únavu, časté infekce, nevysvětlitelné hubnutí, silné noční pocení nebo zvětšené lymfatické uzliny. Někdy se projeví snadný vznik modřin nebo zvýšená krvácivost. Je potřeba vyhledat lékaře zpozornět vždy, když takové obtíže přetrvávají déle než několik dní nebo se rychle zhoršují,“* doplňuje profesor Michael Doubek.

Vyšetření dostupné všem

Vzhledem k častému podceňování těchto příznaků jsou mnozí pacienti s chronickou leukemií diagnostikováni až na základě běžného vyšetření krevního obrazu provedeného v rámci preventivní prohlídky nebo předoperačního vyšetření. Dostávají se proto k léčbě později, než by mohli, pokud by byli vyšetřeni na základě příznaků. *„Přibližně třetina respondentů průzkumu s chronickou leukemií čekala déle než šest měsíců, než se obrátila na lékaře,“* doplňuje Jana Pelouchová.

„Krevní obraz je základní a nenáročný krevní vyšetření, které ve většině případů leukemie poukáže na abnormální hodnoty krevních elementů – červených či bílých krvinek a krevních destiček. Odběr a

odeslání vzorku krve k vyhodnocení do certifikované laboratoře může provést každý praktický lékař. Případně je možné absolvovat odběr a vyšetření krevního obrazu v režimu samoplátce v některé ze soukromých laboratoří, kde se cena pohybuje okolo stokoruny, a konzultovat výsledek s ošetřujícím lékařem,” vysvětluje profesor Michael Doubek.

Informace pro pacienty ověřené odborníky

V průzkumu také méně než polovina pacientů (48 %) uvedla, že jim lékaři diagnózu vysvětlili srozumitelně. „*To, že pacient nevnímá vysvětlení diagnózy lékařem jako srozumitelné, samozřejmě nemusí být vždy chybou na straně lékaře. Jedná se pro většinu pacientů o zcela novou, zahlcující situaci, a značnou roli ve vnímání hraje stres. Po jeho opadnutí většina pacientů cítí potřebu zjistit víc. Proto ve spolupráci s odborníky průběžně aktualizujeme sekce věnované jednotlivým diagnózám na stránkách www.diagnoza-leukemie.com, kde je možné zjistit vše podstatné,*“ doplňuje Jana Pelouchová.

DIAGNÓZA LEUKEMIE nabízí Video-knihovničku pacienta pro jednotlivá onemocnění a pořádá pravidelná setkání pacientů s hematology. Získané informace mohou pacienty inspirovat k relevantním otázkám pro diskusi s ošetřujícím lékařem. Nechybí ani videa s radami právníka k nejčastějším otázkám ohledně práv pacienta, úhrad a dalších záležitostí souvisejících s právem a zdravotním pojištěním.

O průzkumu Zkušenosti s leukemií

Výsledky globálního průzkumu zpracovala v červnu 2024 mezinárodní charitativní organizace Picker. Bylo získáno 2260 odpovědí od pacientů a 694 odpovědí od pečovatelů ze 69 zemí včetně ČR. Zadavateli průzkumu jsou mezinárodní sítě ALAN, CMLAN, CLLAN.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/priznaky-leukemie-nezna-90-lidi-ukazuje-pruzkum-jednoduche-vysetreni-krve-urychluje-pristup-ke-spravne-lecbe/2661858>